

Jesenná ekonomická prognóza EK: Prerušenie oživenia

Európska komisia predpovedá recesiю slovenskej ekonomiky v roku 2020 pri poklese HDP o 7,5 % a neisté zotavenie o 4,7 % v ďalšom roku a 4,3 % v roku 2022. Inflácia by mala spomaliť na 2,0 % v tomto roku a ešte viac na 0,7 % v roku 2021. Zrýchlenie rastu cien na 1,4 % sa očakáva až v poslednom roku predikcie. Komisia zároveň prehodnotila prognózu rozpočtového deficitu Slovenska nadol v celom horizonte pri súčasnom raste verejného dlhu.

Európska komisia očakáva narušenie oživovania hospodárstva v dôsledku novej vlny šírenia koronavírusu. Momentálne oživenie síce podporujú mimoriadne zásahy hospodárskej politiky (fiškálne stimuly aj uvoľnená menová politika, podpora udržania pracovných miest a likvidity, záruky za úvery firmám), avšak nutné protipandemické opatrenia si vyžadujú opätovné čiastočné uzatváranie ekonomiky s negatívnym vplyvom na vnímanú neistotu, spotrebu (najmä služieb) a investície. Predpokladá sa, že obmedzujúce opatrenia budú pretrvávajúť na celom horizonte prognózy, pričom po výraznom sprísnení v tomto roku sa budú v nasledujúcich dvoch rokoch postupne zmierňovať. Ďalším negatívnym predpokladom je zhoršenie obchodných vzťahov so Spojeným kráľovstvom. Globálny obchod trpí popri narušení mobility a dodávateľsko-odberateľských vzťahov pandémiou aj obchodným konfliktom medzi Čínou a USA.

Do roku 2022 by sa HDP EU malo takmer vrátiť k úrovniam pred pandémiou najmä vďaka verejnej a postupne aj súkromnej spotrebe pri uvoľňovaní protipandemických reštrikcií. Rizikom je horší vývoj pri ďalšom poklese zamestnanosti v prípade predčasného utlmenia opatrení na jej podporu. Pri zvýšenej neistote a nevyužitých kapacitách nebude obnovenie investícií úplné. Zotavenie bude v dôsledku komplikácií v zahraničnom obchode len obmedzene čerpať z vývoja globálnej ekonomiky mimo EU, ktorá by mala po prepade o 3,8 % v roku 2020 (zlepšenie o 0,1 p. b. oproti letnej prognóze) v nasledujúcich rokoch opäť rásť tempom 4,7 % (pomalšie o 0,2 p. b. ako v predchádzajúcom odhade) a 3,7 %.

Najväčším rizikom prognózy je zhoršenie pandémie, ktoré by si vyžadovalo sprísňovanie preventívnych opatrení proti jej šíreniu aj v roku 2021. Naopak pozitívnejší výhľad by umožnila skorá vakcinácia proti ochoreniu COVID-19, dohoda o vzťahoch so Spojeným kráľovstvom a úspešná implementácia programu Next Generation EU.

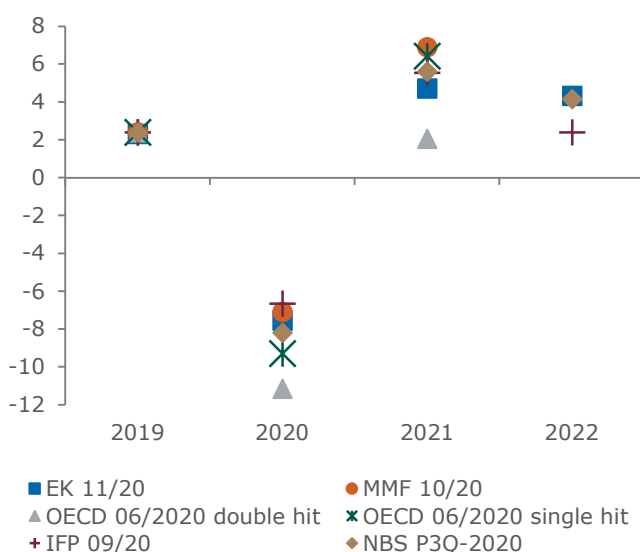
Európska komisia očakáva recesiю **slovenskej ekonomiky** v roku 2020 pri poklese **HDP** o 7,5 % (miernejší prepád o 1,5 p. b. ako v letnej predikcii) a neisté zotavenie s rastom o 4,7 % v roku 2021 (pomalším o 2,7 p. b. oproti odhadu z leta) a 4,3 % v poslednom roku prognózy. Ekonomika by sa mala vrátiť na predkrízovú úroveň v strede roku 2022. Pozitívom pre oživenie

Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezентujú názory analytikov úseku meny, štatistiky a výskumu (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici ÚMS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

je vysoký podiel priemyselných tovarov v slovenskom exporte, ktoré trpia opatreniami proti pandémie menej ako služby. V porovnaní s prognózou NBS P3Q-2020 je výhľad dynamiky HDP podľa Európskej komisie optimistickejší v rokoch 2020 (o 0,6 p. b.) a 2022 (o 0,2 p. b.), a naopak pesimistickejší v prostrednom roku predikcie (o 0,9 p. b.).

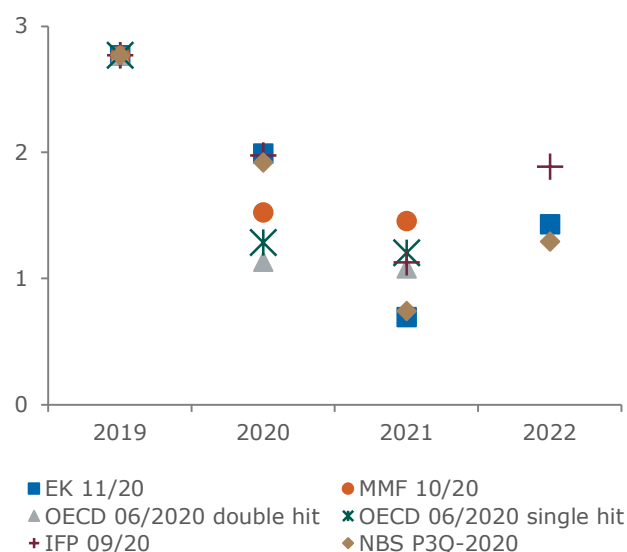
Inflácia na Slovensku by mala spomaliť na 2,0 % v tomto roku (vyššia o 0,1 p. b. ako v predchádzajúcej prognóze) a ešte viac na 0,7 % v roku 2021 (spomalenie o 0,1 p. b. v porovnaní s odhadom z leta) najmä vplyvom cien energií a služieb. Zrýchlenie rastu cien na 1,4 % sa očakáva až v poslednom roku predikcie. V porovnaní s predikciou NBS je odhad EK približne rovnaký.

Graf 1 Porovnanie predikcií HDP SR vybraných inštitúcií (medziročný rast v %)

Zdroj: EK, IFP, MMF, NBS, OECD

Graf 2 Porovnanie predikcií HICP SR vybraných inštitúcií (medziročný rast v %)

Zdroj: EK, IFP, MMF, NBS, OECD

Výhľad verejných financií

Komisia zhoršila v dôsledku pandémie rozpočtový deficit Slovenska v roku 2020 o 1,1 p.b. na 9.6% HDP. Dôvodom je očakávaný najmä slabší výnos z daní a odvodov. Výdavky by mali vzrásť o viac ako 2% p.b. HDP vplyvom opatrení prijatých na zmiernenie sociálno-ekonomických dosahov pandémie. Hlavnými opatreniami je ochrana zamestnanosti, podpora domácností cez nemocenské a ošetrovné dávky ako aj dočasné dotačné schémy pre firmy. Zhoršenie deficitu je ovplyvnené aj zohľadnením úpravy vybraných položiek rozpočtu na rok 2020, ktoré v pôvodnom rozpočte neboli zohľadnené. V roku 2021 by mal deficit klesnúť na 7,9% HDP pri očakávanom oživení ekonomiky. Väčšina protipandemických opatrení by mala trvať len dočasne a v tomto období by mali postupne zaniknúť. EK zohľadňuje v prognóze rezervu, ktorú si vytvorila vláda v objeme viac ako 1% HDP pre krytie rizika spojeného s druhou vlnou. V roku 2022 by mal deficit klesnúť takmer o 2 p.b. na 6% HDP. Verejné investície by mali vzrásť v období pri končiacom období čerpania EU fondov z 3. programového obdobia. **Zároveň EK v prognóze neuvažuje s realizáciou pomoci z Fondu obnovy** čo predstavuje pozitívne riziko pre podporu ekonomiky ako aj verejné financie. Dlh by mal do roku 2022 vzrásť na úroveň 67,6 % HDP.

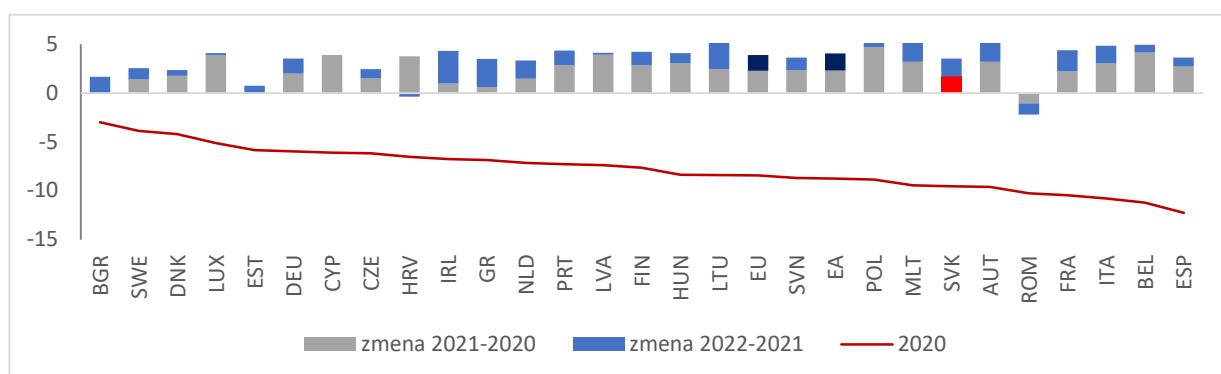
Tabuľka 1: Prognóza verejných financií SR a eurozóna

% HDP	jesenná prognóza				zmena voči jarnej prognóze		
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021
Slovensko							
príjmy celkom	41.4	42.5	42.2	41.8	-0.1	1.2	1.3
výdavky celkom	42.7	52.1	50.0	47.8	-0.1	2.3	5.0
saldo rozpočtu	-1.4	-9.6	-7.9	-6.0	-0.1	-1.1	-3.7
verejný dlh	48.5	63.4	65.7	67.6	0.5	4.0	5.7
štrukturálne saldo	-2.7	-8.2	-7.4	-6.4	-0.5	-1.3	-3.5
cyklická zložka	1.4	-1.8	-0.5	0.4	0.4	0.2	-0.3
konsolidačné úsilie	-0.5	-5.5	0.7	1.1	-0.3	-0.8	-2.2
Eurozóna							
saldo rozpočtu eurozóny	-0.6	-8.8	-6.4	-4.7	0.0	-0.3	-2.9
verejný dlh eurozóny	85.9	101.7	102.3	102.6	-0.1	-1.0	3.5

Zdroj: EK

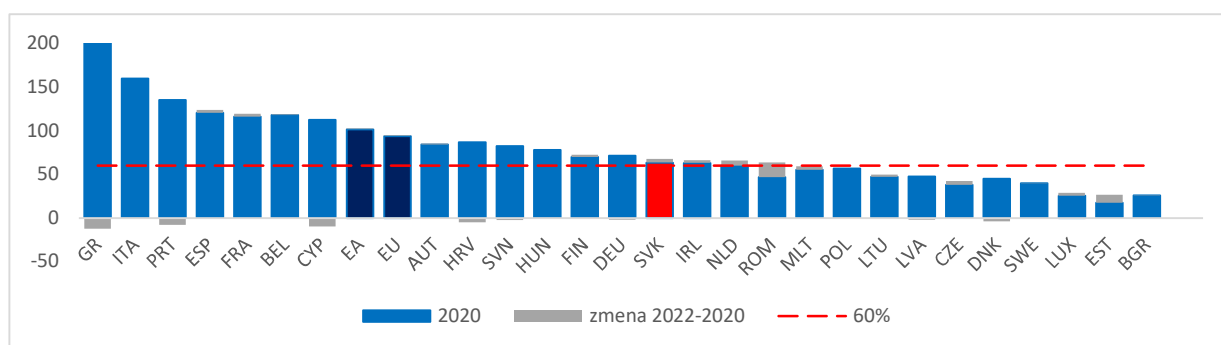
Pandémia mala plošný dosah v rámci celej Únie. V dôsledku toho sa očakáva deficitné hospodárenie vo všetkých členských štátoch v celom horizonte prognózy. V rámci samotnej eurozóny sa očakáva v roku 2020 deficit 8,8% HDP, resp. priemer EÚ 8,4% HDP.

Graf 1: Prognóza bilancie verejného rozpočtu (bilancia v % HDP, zmena v p.b. HDP)

Verejný dlh by mal v roku 2022 v eurozóne dosiahnuť úroveň 102,6 % HDP, resp. dosiahne priemerné zadĺženie EÚ by malo dosiahnuť úroveň 94,9 % HDP. Nad hranicu 60% by sa nemali dostať len krajiny s dostatočne nízkym zadĺžením pred krízou.

Graf 2: Prognóza verejného dlhu (dlh v % HDP, zmena v p.b. HDP)

Zdroj: EK

Milan Gylánik, Marián Labaj
analytici@nbs.sk

